

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.

(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 840 Lej

Fél évre ... .. 420 Lej

Negyed évre ... .. 210 Lej

Havonta ... .. 70 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 4 lej,

vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Románia

megegyezik Amerikával.

(Bucuresti, november 20.) Ma délután minisztertanács volt, a melyen Duca külügyminiszter felolvasta Titulescu jelentését a román-amerikai pénzügyi tárgyalásokra vonatkozólag. E szerint Titulescuék ügye a legjobb úton halad előre és az eddigi feltételek igen kedvezőek Romániára nézve. A jelentésből kitűnt még, hogy Amerika közvéleménye Európával szemben Locarno óta teljesen megváltozott és az időpont is nagyon kedvez a pénzügyi kérdések elintézésére. A mai minisztertanács részletesen megvitatta azokat az utasításokat, amelyeket az Amerikában tartózkodó Titulescunak távirati úton fognak leadni.

Nem lesznek

esküdtészek Erdélyben

(Bucuresti, november 20.) Hivatalos helyről megcáfolták a sajtóban pertraktált azon híreszteléseket, hogy Erdélyben visszaállítják az esküdtészeket. A hírek szerint szó van ugyan az esküdtészek visszaállításáról, de az erre vonatkozó törvénytervezet még nem készül el és így a parlament elé sem kerülhetett.

Ehinség Besszarábiában

Bucurestiből jelentik: Brătianu Ionel miniszterelnök egyáltalában nincs megelégedve a besszarábiai lakosság élelmézésével, elégedetlenségét kifejezésre is juttatta, a mennyiben Circulescu miniszternek felhatalmazást adott, hogy a besszarábiai ügyek elintézésére Tatarescuval együtt utazzanak le Besszarábiába s erélyesen intézkedjenek mindenütt, hogy az elégedetlenkedő nép élelmézését megjavítsák. A miniszterek kíséretében Ștefanescu tábornok, csendőrségi parancsnok is el fog látogatni Besszarábiába.

Cuza Kolozsváron.

(Cluj-Kolozsvár, november 20.) Cuza szombaton reggel érkezik Kolozsvárra. Arról volt szó, hogy a pályaudvaron ünnepélyesen fogadják, majd a román Nemzeti Színház előtti tere vonul a törmeg s ott felavatják a Liga zászlaját. A zászlószentelés után Cuza a Nemzeti Színházban nagy konferenciát tart. Ez a program azonban megváltozik, mert a hatóságok táviratot kaptak Bucurestiből, amely eltiltja a Nemzeti Színház-beli konferenciát, sőt a színház előtti tere való zászlószentelést sem engedélyezi. A kolozsvári hatóságok erre érintkezésbe léptek a Cuza-fogadó bizottság tagjaival s a városi sporttelepet engedték át a Cuza-ünnepségek megtartására.

Averescu bejelenti kormányralépését. — Tragikus öngyilkosság Aradon. — Izgalmak a magyar királykérdés körül. — Aradi ügyvédből diplomata. — Februárban lesznek a községi választások. — Volt aradi rendőrtisztből bolgárkertész. — Tanár és újságíró harca a bíróság előtt. — Inzultált aradi ügyvéd.

Aradvármegye kijavítja az új megyebeosztás hibáit.

Miért lett Ujarad a járási székhely. — Az új beosztás nem irányul Arad város ellen. — Beszélgetés Lázár Ágoston dr. alispánnal a változás hátrányairól és az aradi érdekek védelméről.

(Saját tudósítónktól.) Még életbe sem lépett a vármegye új közigazgatási beosztása, de az abból fakadó hibák máris kitűnnek és már meg is indult a jogos kritika e hibák kiköszörlésére. A napokban az Aradi Közlöny hasábjain Barabás Béla dr. volt főispán írt ezekről a bajokról igen figyelmeztető cikket, amelyben amellett hogy az új beosztás következtében visszás helyzetbe jutott egyes községek dolgát ismertette, rámutatott arra is, hogy a vármegye új elrendezésénél nemcsak figyelmen kívül hagyták az aradi érdekeket, hanem egyenesen Arad szempontjait ellentétes változásokat rendeltek el. Míg az új rendelkezés nyilvánosságra kerültekor első percben Arad területének tetemes megnövekedését remélték az aradiak Ujarad idecsatolásával, addig hamarosan kitűnt, hogy a város területe egyáltalában nem növekedik, sőt olyan kapcsolatok teremődnek, amelyek egész vidék forgalmát elterelik Aradtól.

Ma fölkerestük Lázár Ágoston dr. alispánt, akivel arról az érdeklentétről beszélgettünk, a mely az új helyzetben a vármegye és Arad városa között támadt. A beszélgetést az itt következőkben közöljük:

— A vármegye új beosztása csaknem teljes egészében a vármegye vezetőségének előterjesztésére történt és ha vannak jogos panaszok, azoknak éle bennünket érhet csupán. A kormány előterjesztésünknek legyetlen pontját nem honorálta; azt, amelyben kértük, hogy állítsák föl a soborsini járást, amelyhez Krassó-Szörényből csatoljanak ide olyan néhány községet, melyeket érdeke ide fűz. Ezt a kérésünket a kormány azért nem teljesítette, mert Krassó-Szörényből, mely legnagyobb megyéje az országnak, két vármegyét akarnak csinálni.

— Ami változás egyébként van, illetve lesz, azoknak proponálá-

sánál minket elsősorban a vármegye lakosságának érdeke vezetett. Mi teljes mértékben honoráljuk Arad város szempontjait, hiszen mi magunk is aradi lakosok vagyunk és őszinte szeretet fűz minket ehhez a hatalmas, fejlett, szép városhoz, de az új járások megszervezésénél nekünk a községek érdekeit mindennél előbbrevalónak kellett tekintenünk. Így történt, hogy Arad egyik-másik vonatkozásban némiképpen hátrányosabb helyzetbe jutott. Ebben különben nem is annyira a mi javaslatunk, mint inkább az új közigazgatási törvény általános rendelkezései a hibásak. Mi szívesen vettük volna, hogy Aradon legyen a főszolgabírói hivatal, de a törvény világosan kimondja, hogy a járási székhelynek a járás területén kell lennie és így esett a választás Ujaradra annál inkább, mert ott már készen van a járási székház és a főszolgabírói lakás. Igaz, hogy ennek a járásnak Aradon túl fekvő községeire ez hátrányt jelent, de viszont a Temesből idecsatolt tizenegy község érdeke azt követeli, hogy Ujarad legyen a járási székhely.

— Ilyen nagyarányú változás előkészítésénél megtörténik, hogy hiba csuszik be és nem tagadjuk, mi magunk is akadtunk már apróbb hibákra. De az alispáni hivatal maga tesz lépést a hibák korrigálására, amint erről meggyőződük. Így például visszás volna, hogy a csaknem teljesen összeépített Fakert és Szentleányfalva, amelyeket csak egy temető választ el egymástól, két külön járáshoz tartozzanak, amint hogy az új beosztás Szentleányfalvát a világosi járáshoz, Fakertet pedig az ujaradi járáshoz osztotta be. Mi már megtettük a megfelelő intézkedést e hiba korrigálására olyanformán, hogy a két község képviselőtestületeivel kimondattuk a két község egyesülését Fakert név alatt.

— A megyei érdekek azt is megkövetelik, — mondta az alispán — hogy egyes nagyobb járási székhelyeink iparának és kereskedelmének forgalmát növelni igyekezzünk. Amikor ezt tesszük, sohasem vezetnek olyan szempontok, hogy Aradnak ártunk, de fejleszteni kell kisebb mezővárosainkat is és elmaradottságukból minden eszközzel ki kell emelnünk azokat. Ez nem árthat komolyan Aradnak sem, hiszen ennek a városnak önmagában is óriási a forgalma, nagyok a fejlődési lehetőségei és a vármegye minden megfelelő alkalmat fölhasznál majd arra, hogy székhelyének szolgálatot tegyen.

Az alispán komoly és sok tapasztalatot bizonyító nyilatkozata mindenesetre alkalmas arra, hogy eloszlasson bizonyos nyugtalanságokat. Lázár dr., alispán nyílt, okos, elfogulatlan kijelentései világosan mutatják, hogy a vármegye és a város régi jóviszonyának fönntartásán maga a vármegye vezetősége munkálkodik a legőszintebben. (k. l.)

Februárban lesznek a községi választások.

(Bucuresti, november 20.) Iamandi liberális képviselő tiszteletére ünnepséget rendeztek, amelyen Marzescu igazságügyminiszter is részt vett. Nagy érdeklődéssel fogadott beszédjében kijelentette, hogy a községi választások február 1. és 15. között lesznek s azt a jelenlegi kormány fogja megejteni.

Leépitik

az aradi egészségügyi főfelügyelőséget.

(Saját tudósítónktól.) A közigazgatási reform a kórházak egy részét városi, vagy megyei, más részét állami kezelésbe helyezi és így a különböző egészségügyi felügyelőségeknél nagyobb leépítés történik. Az aradi egészségügyi főfelügyelőség ezutáni hatásköre a kórháznak csupán a technikai felügyelet lesz és így nincs szükség annyi tisztviselőre, mint amennyi jelenleg van. Az aradi főfelügyelőségénél ezért a törvény életbeléptetése után csupán Spiró György egészségügyi főfelügyelő és titkára M. Jonescu irodaigazgató marad. A többi tisztviselőt, a miniszteri rendelkezés szerint a kórháznak, vagy a városi és megyei egészségügyi szolgálatoknál helyezik el. Az egészségügyi felügyelőség egyébként ezentul is régi helyiségében, a Kulturpalotában marad. A változás — a miniszteri értesítés szerint — január elsején lép életbe.

Véres verekedés az olasz kamarában.

Fascisták kiverték a kommunista képviselőket az ülésteremből.

(Róma, nov. 20.) A kamara tegnapi ülésén véres verekedés folyt le a fascista és kommunista képviselők között. Az ülés megnyitása után *Maffi* kommunista képviselő emelkedett szólásra. Beszédét így kezdte: — Be akarom bizonyítani, hogy nem az egész ország osztja a Mussolinivel szembeni hódolatot. A fascista oldalán erre a kijelentésre óriási lármát tört ki. *Farinacci*, a fascista szervezet főtitkára *Maffi*hoz rohan és öklével az arcába vág. Ekkor a kommunista képviselők segítségére siettek szorongatott társuknak, mire általános verekedés keletkezett, amely valóságos harctérre változtatta az üléstermet. Tizenöt pernyi harc után a tulerőben levő fascistáknak sikerült a kommunistákat kiszorítani. A botrány a sajtópáholyban is visszhangra talált, ahol a fascista újságírók inzultáltak és kiszorították a fascista-ellenes hírlapírókat.

Tanár és újságíró harca a bíróság előtt.

Az aradi járásbíróság bűnösnek nyilvánította, de nem büntette meg a lánvéházi incidens hőseit.

(Saját tudósítónktól.) Meglátunk nemrégiben azt a feltűnést keltő incidenst, amely *Popescu-Negura* hírlapíró és *Gherman Dante* tanár között a Központi, majd a Fehér Kereszt éttermében játszódott le. *Gherman* tanár ugyanis az egyik temesvári román lapban támadó cikket írt *Negura* ellen, aki a cikk sértő tartalma miatt a Központi étteremben tetleg inzultálta *Ghermant*. Ugyanez este a Fehér Kereszt éttermében ismét találkoztak az ellenfelek, a amiből megint csak parázs botrány keletkezett.

Gherman tanár az aradi járásbíróságon becsületsértés címén feljelentést tett *Negura* hírlapíró ellen, aki ugyanezen címen vizsgonvadás emelt. Ma tárgyalta ezt az ügyet *Demian* *Simion* járásbíró, *Popescu Negura* ügyvédje, *Vuia Tibor* dr., míg *Gherman* védője *Boca Gyula* dr. volt. Mindkét vádlott beismerte a terhére rótt cselekményt és mindketten azzal védekeztek, hogy az inzultusokat előidéző okok miatt szinte beszámíthatatlan idegállapotban voltak. A szemtanúként kihallgatott *Barna Jenő* magánhivatalnok és *Lázár Cornél* banktisztviselő egyértelműleg mondották el az omnibus esetet.

Dr. Demian járásbíró mindkét vádlottat bűnösnek mondja ki becsületsértés vétségében, de a Btk. 12. §-ának alkalmazásával ezuttal eltekint a büntetés kiszabásától, mert a becsületsértés kölesönös volt és mindketten rendkívül felindult állapotban követték el a sértéseket. *Negura* felebbezett az ítélet ellen a bűnösség kimondása miatt.

Aradi ügyvédből — diplomata.

Ist. Demian Aurél dr. letette az attaséi vizsgát.

(Saját tudósítónktól.) Fiatal, kiváló képességű aradi ügyvéd lépett be most a román külügyi hivatal szolgálatába. *Ist. Demian Aurél* dr. aradi ügyvéd a román diplomáciai kar eme új tagja és akik ezt az alig 27 éves, de képzett és sokoldalú fiatal físként ismerik, azok szép jövőt jósolnak a diplomáciai pályán a fiatal diplomatának. *Demian* dr. már tanúbizonyságot tett diplomáciai képességeiről, amikor 1919-ben összekötő szolgálatot teljesített a Román Nemzeti Tanács és a meg-

szálló francia csapatok között. Az akkor szerzett tapasztalatai és az, hogy bírja a román nyelven kívül a magyar, német, francia és angol nyelvet, arra az elhatározásra bírta, hogy a diplomáciai pályára lépjen. Jelentkezett a bucaresti külügyminisztériumban, ahol fényes sikerrel tette le az attaséi vizsgát. — Úgy tudjuk, hogy *Demian* dr. kinevezése már a napokban megtörténik és *Demian* dr.-t egyelőre a külügyminisztériumba osztják be, majd a párisi, vagy iondoni követségnél fog szolgálatot teljesíteni.

Ottó főherceg barátja — cipőkrémet árul.

Deci törköly mellett meséli el multját *Lebényi Csapó Olga*. — Egy zsentrilánny, aki színésznővé „züllött”. — Dicsőség, diadal után az Élet mélységében.

(Budapest, november 20.) Egy pesti kiskorcsma előtt szegény, rongyos ruhájú asszony alázatosan kínálja a cipőkrémet. Arcán látszik, hogy szegényli, amit csinál, hiszen köldül, de éhes nagyon. Korán hercadt arcán mély nyomokat hagyott az Élet. Boldogan megy be meghívásra a kis lebuja és ahogy eszik, ahogy beszél, meglátszik rajta, hogy valamikor jobb sorsa volt. Bor helyett inkább pálinkát kér és egy *Deci* törköly megoldja a nyelvét.

— *Lebényi Csapó Olgának* hívnak — kezdi halkán szomorú tragédiájának történetét. — Pestvármegye csendbiztosa volt az apám, ő fogta el *Majláth* országbíró gyilkosait. A nagyapám vesztprémi főispán volt, magam pedig huszonöt évvel ezelőtt — tizenhat éves koromban — a Népszínház tagja voltam. Apám akarata ellenére irakoztam be a színiskolaiba és a vizsgaelőadáson *Vidor Pál* szerződöttem a Népszínházhoz. Nagy sikereim voltak és voltak napok, amikor a Nemzeti Káoszínóban néhány órára énniattam pihentek a kártyák. Egy pesti magnásasszony, aki a magyar szépségekről hivatalos tudósításokat küldött Bécsbe az udvarnak olyan elragadtatással írt rólam a *Burgba*, hogy *Ottó főherceg*, akitnek fiából később a szomorú emlékeztető *Károly király* lett, azonnal Budapestre utazott és hosszú időn át mindennapos vendégem volt. Minden kedvességgel elhalmozott és sokszor mondta, hogy szívesen lenne juhászkutya a kedvemért.

Azután jött a tragédia. Elmondja *Csapó Olga*, hogy egy tanárségéd beleszeretett és ő is nagyon megszerette a fiatal, nagytehetségű orvost, de a férfi szülei, zsámbéki svábok, nem egyeztek bele abba, hogy fiuk, az orvosi kar nagy ígérete a színésznővé „züllött” zsentrilánnyt vegye feleségül és a boldogtalan ifjú revolverrel némitotta el szerelmé szívét. Könnyes szemmel folytatja:

Az öngyilkosságból rendőrségi bonyodalmak lettek. Pörbe kerültem megboldogult vőlegényem családjával és heteken át írtak a lapok erről az esetről rendőri riportot és vezércikket egyaránt. Ebben a harcban, viharban ropant ketté az életem és az ünneplésből, sikerből a vezetes szere-

lemből csak az emlékeim maradtak meg és a — fiam.

Elcsuklik a hangja, az arca csupa fájdalom és a valamikor ezerszer megcsodált szeméből hullanak a könnyek a cipőkrémes dobozokra.

A megölt asszony megbocsájtott gyilkos lejtének

Szándékos emberölés miatt indult eljárás a gyilkos váradí rendőr ellen.

(Oradea-Mare—Nagyvárad, november 20.) A rendőrségen folytatott vizsgálat *Jugea Vasile* közrendőr borzalmas gyilkossága ügyében befejeződött. A meggyilkolt fiatalasszonyt tegnap délután felboncolták. Operatív beavatkozással jóval a halál előtt eltávolították *Jugea* né bethónapos magzatát. A jól fejlett leánygyermek balcombját ütötte keresztül a golyó.

A rendőrségi kihallgatások alkalmával *Jugea Vasile* nyugodtan viselkedett, egyre azt hangoztatta, hogy nem emlékszik sem mire. Feleségét mindig szerette, az ital mámorra adta kezébe a fegyvert, nem tudta, mit csinált. Kérte a kihallgatást végző rendőrtiszteket, engedjék felesége betegágyához, kérését azonban nem teljesítették. Amikor pedig megtudta, hogy felesége belehalt sebébe, eszméletlenül esett össze és egész délután kintóva fetrengett a cellájában. *Jugea Vasile* csütörtökön átkísérték az ügyészségre. Szándékos emberölés címen indult meg ellene az eljárás.

A szörnyű gyilkosság egyik megdöbbentő momentumja a halálos sebből vérző asszony vallomása volt. Amikor elmondta a borzalmas kínok között szenvedő asszony a véres éjszaka történetét, a következő szavakkal fejezte be vallomását:

— Nem tudom, miért tette ezt a férjem. Azt tudom, hogy én most is szeretem és megbocsájtok neki...

Ha felesége utolsó szavait meg fogja tudni a gyilkos rendőr, ezerszer jobban kell, hogy érezze tette súlyát. Minden ok nélkül megölni egyszerre két életet önkivületi, teljesen részeg állapotban, ha lehet, ez még jobban növeli a bűn nagyságát.

Hegy élnek a románok Magyarországon.

Siegescu József nyilatkozata egy bucaresti lap cikkéről.

(Budapest, november 20.) A *Bucurestiben* megjelenő *Romania* című lap november 18-iki számában egy cikket közölt, amely a magyarországi románok helyzetével foglalkozik s azt írta, hogy Magyarországon a román közoktatást minden eszközzel megbénítják, a román iskolákat sorra elrekkvirálják s azokba erdélyi menekülteket helyeztek be. Azt is írta a *Romania*, hogy Csengerben a csendőrök súlyosan bántalmazták az ottani románokat. Erre a cikkre ma nyilatkozatot adott *Siegescu József* bölcsészeti doktori, pápai prelátus, a magyarországi románok ügyének kormánybiztosa. A nyilatkozat így hangzik:

— A nevezett lap szövegforgó cikke minden tekintetben tendenciózus. Magyarországon az egyházi statisztikák szerint legújabb 25.000 román lakók és hogy milyen sorsban, arra a legjobb bizonyosság, hogy Aradon végzett tanítókat választottak meg magyar többségű községekben is román tanítóknak. Csenger községben egyáltalában nem laknak románok és így a csendőrök sem bántalmazhatták őket, — mint azt a lap írta. Ilyen esetről rögtön kaptam volna jelentést, de ilyen jelentés nem érkezett. A román sajtó ilyen igaztalan támadással nem szolgálja az itteni megelégedett románság érdekeit.

Tábornokok tüntetése a lengyel hadügyminiszter ellen

Elűzték a tiszteket a politizálásból.

(Varsó, november 20.) Szokatlan tüntetés folyt le Varsóban. Aból az alkalomból, hogy *Pilsudski* tábornagyot, a volt köztársasági elnököt most hét éve választották az állam fejévé, a tábornagylakása előtt huszonöt diszbeöltözött tábornok vezetésével körülbelül ezer tiszt jelent meg. A tüntető tisztek jelenben tábornokokból álló küldöttség ment *Pilsudski* marsallhoz, akit a küldöttség szónoka úgy ünnepelt, mint győztes hadvezért és a köztársaság elnökét, aki mögött még ma is tömören sorakozik az egész hadsereg.

Sikorszki hadügyminiszter a tüntetésről jelentést tett a minisztertanácsnak és miután a mostani kormány a lemondás következtében csak ideiglenesen vezeti az ügyeket, rábízták a hadügyminiszterre, hogy belátása szerint járjon el. *Sikorszki* hadügyminiszter erre rendeletet bocsátott ki, a melyben szigorúan megtiltja, hogy tisztek bármiféle politikai jellegű gyűlésekben vagy tüntetéseken résztvegyenek.

A tábornokok tüntetése egyébként általános fellogás szerint *Sikorszki* hadügyminiszter ellen irányult.

AKI AZ „ARADI KÖZLÖNY”

karácsonykor megjelenő jubileumi számában hirdetésének jó helyet akar biztosítani, az siessen hirdetését haladéktalanul az „Aradi Közlöny” kiadékhatalába béküldeni.

Nagylakot elzárják

a világtól, ha nem hozzák
rendbe az országutját.

Panaszos beadvány Aradvárme-
gye vezetőségéhez.

(Saját tudósítónktól.) A vas-
úti állomásától elszakított Nagy-
lak és a körülötte fekvő falvak
népére valóságos áldás volt, amik-
kor autobsz-közlekedés indult
meg Nagylakról Pécskán át
Aradra és ennek a nagy vidéknek
egész forgalmát lehetővé tette.
Most az a veszedelem fenyegeti a
nagylakiakat, hogy elesnek ettől
az egyetlen közlekedési eszköztől
is. Pécska és Nagylak között
ugyanis egyetlen közút húzódik,
amelyet évek óta nem javítottak,
pedig ezt az utat az utóbbi évek-
ben alaposan igénybe vették. Any-
nyira elromlott ez az út, hogy
autóval, pláne nehéz autobusszal
lehetetlen rajta járni és olyan
nagy üzemi költséggel jár ezen
az uton a közlekedés, hogy az
autobsz-vállalat minden utra
mintegy nyolcszáz lejt ráfizet. A
társaság erre elhatározta, hogy
beszünteti a nagylaki autobsz-
járatot. Ugy Nagylak, mint a töb-
bi érdekelt község lakosságát ter-
mészetesen súlyosan érinti ez az
elhatározás, mert ez azt jelentené,
hogy ezekből a községekből csak
nagynehezen, sok időpazarlással
és nagy költséggel tudnának be-
veregődni Pécskára és innen Ara-
dra. Az érdekelt községek lakos-
sága most beadvánnyal fordult
Aradvármege alispáni hivatalá-
hoz, amelyben kéri a vármegyét,
sürgősen hozassa rendbe a pécska-
nagylaki országutát annál im-
kább, mert hovatovább a teljesen
tönkrement uton még kocsival is
lehetetlenné válik a közlekedés.

Inzultált aradi ügyvéd.

Kinos uccai botrány történt teg-
nap este Aradon.

(Saját tudósítónktól.) Kinos
botrány játszódott le az elmúlt
este az aradi Vadászkürt kávé-
házban. Egy ismertnevű aradi
ügyvéd az egyik asztalnál ült,
amikor beállított a kávéháza G.
aradi állatkereskedő, aki ezekkel
a szavakkal támadt a meglepett
ügyvédre:

— Gazember, kicsalta a pénz-
emet és mégis kidobtak a laká-
somból. Nem csinált az érdekem-
ben semmit!

Ezután hamarosan kiderült,
hogy az ügyvéd nagyobb előleget
vett fel G. aradi kereskedőtől,
azzal, hogy új lakásához meg-
szerzi a lakhatási engedélyt. Erre
a biztatásra a kereskedő nyugod-
tan beköltözött, azonban a lakás-
hivatal nem vette tudomásul a
beköltözést, sőt a lakást elrekvir-
rálta a kereskedőtől, akinek bu-
torait az uccára tették ki. Emiatt
háborodott el annyira, hogy teg-
nap este nyilvános botrányt pro-
vokált a kávéházban. Ezzel azon-
ban a kinos jelenet még nem ért
véget, az ügyvéd ugyan nyomban
távozott a kávéházból, a kereske-
dő azonban sietve utána ment. A
kávéház előtt az uccán utólerie
az ügyvédet, akit aztán tetleg
inzultált. A kinos jelenetnek szá-
mos szem- és fültanuja volt, akik
tartva a tetleges botrány további
elfajulásától, szétválasztották a
feleket.

Duca szembeszáll a Népszövetséggel.

Románia tiltakozik a népszövetségi ellenőrzés ellen.
— Miért nem akarta aláírni Bratianu Ionel a kisebb-
ségi klauzulát.

(Bucuresti, november 20.) A
kamara mai ülésén Duca külügy-
miniszter szenzációsan érdekes
beszédben válaszolt mindazon in-
terpellációkra, amelyek a legutóbbi
időben hangzottak el és az ő
tárcáját érintik. Ami Henry Bar-
busse-t illeti, — mondotta Duca
— a legnagyobb elismeréssel va-
gyunk irói működése iránt, de
politikai meggyőződése és tevé-
kenysége minket nem érdekel.
Lascu Demeter amaz interpellá-
ciójára, hogy a magyarok az is-
kolatörvény elleni panaszukat a
Népszövetség elé vitték, azt fele-
lünk, hogy ehhez joguk volt. Nek-
ünk az volt a feladatunk, hogy
ezzel szemben igazoljuk a mi ál-
láspontunkat s ez meg is történt.
A kormány a Népszövetségnek
megküldötte mindazon adatokat,
amelyek rendelkezésünkre állot-
tak. De egyben kifejtettük ama-
nézetünket is, hogy a Népszövet-
ségnek nem áll jogában e kérdés-
sel foglalkozni. A Népszövetség
ellenőrzését kénytelenek vagyunk
elfogadni, ennek alá vagyunk
vetve, minthogy aláírtuk a béke-

szerződés kisebbségi klauzuláját.
Bratianu Ionel amakidőjén min-
dent elkövetett, hogy ezt a klau-
zulát ne írja alá, mivel ebben szu-
verén jogunk csorbítását látta, de
az aláírás elől nem lehetett kén-
sni. Azonban nem mulasztunk el
egyetlen alkalmat sem, hogy tilt-
kozásunkat fejezzük ki ez ellen,
annál is inkább, mert vannak
nagy hatalmak abszolút szuverén
joggal és kisebb hatalmak csorbít-
ott jogokkal. Ez utóbbihoz tartozik
Románia. Minderről eddig
nem akartunk a parlament előtt
nyilatkozni, hogy ne provokál-
junk vitát e kérdésben, de most
e konkrét interpelláció követke-
zében kénytelenek voltunk állás-
pontunkat leszögezni. Franusovici
interpellációjára a Duna-konfliktus-
ról téves. Szó sincs konfliktusról,
csupán arról, hogy a galati Duna-
bizottságot feloszlattuk. Hogy mi-
ért? Románia számtalanszor ki-
fejtette a múltban és jelenben,
hogy nem tűr beavatkozást bel-
ügyeibe. A galati Duna-bizottság
pedig ezt tette. Duca beszéde
után a kamara ülése véget ért.

Tragikus öngyilkosság Aradon.

Kosarat kapott egy szerelmes fiatalember s emiatt
mellbelötte magát.

(Saját tudósítónktól.) Aradvá-
ros egyik kicsiny legénylakásá-
ban tegnap tompa fegyverdörre-
nés verte fel a csendet s a dörre-
nés nyomában egy fiatalember fe-
küdt vérbeborulva a szoba padlóján.
Atanasiu György ismert fia-
talember, aki nemrégiben került
Aradra, akart ezzel a dörrenéssel
pontot tenni életére, végleg el-
akart bucsuzni mindattól, ami
szép, ami fájó, ami szerelem, vagy
csalódás. A szerelem mindennél
erősebb... ez a hatalmas szenvedé-
ly adta kezébe a gyilkos fegy-
vert...

Néhány hónappal ezelőtt tör-
tént, hogy Atanasiu György, aki
csak rövid ideje tartózkodik
Aradon, ahova Bucurestiből jött,
megismerkedett egy ismert aradi
úriemberrel és a fiatalember úgy
érezte, hogy szíve lángra lobbant.
Szerelmes lett az ifjú leányba,
akinek lázas hévvel udvarolni
kezdett. Mind süribben tett látog-
gatást a szülői háznál is és min-
den alkalmat felhasznált arra,
hogy a fiatal leány tudára adja
nagy-nagy szerelmét s azt, hogy
feleségül akarja venni. Majd tett-
re határozta magát: az elmúlt
napok egyikén beállított a leány
anyjához és szabályszerűen meg-
kérte a leány kezét. A leány elő-
ször meglepődve hallgatott, de
azután határozottan kijelentette,
hogy nem mondhatja ki a boldo-
gító „igen“-t, mert még nagyon
rövid ideje ismerik egymást, más-
részt pedig nem igen látja e há-
zasságban biztosítva a jövőt. Ata-
nasiu György lesújtva vette tudó-
másul a kosarat, hazament laká-
sára és ott szenvedélytől izzó so-
rokat vetett a fehér papírra, leve-
let irt a leánynak, forró szavak-
kal ecsetelte, mennyire szereti és
nem tud nélküle élni és újra kér-
te, kérlelte, legyen a felesége. Su-
lyos kijelentést tartalmazott a le-

vél, a fiatalember megírta, hogy
véget vet életének, ha a leány
nem lesz a felesége. A szerelmes
ifjú elküldte a levelet és epedő
szívvel várta a választ, amely
meg is érkezett. A válasz lesújtó
volt: a leánya újból kijelentette,
hogy nem lesz a felesége. És a
szerelmes ifjú elolvasta a levelet,
szomorúan lehajította fejét és elő-
kereste revolverét. Talán még
egyszer megjelent szerne előtt az
imádott leány is, majd a melléhez
szegezte a vészesen csillogó cső-
vet és meghuzta a ravaszt. Egy
pirosuló lángvillanás és Atanasiu
György véresen feködt a szoba
padlóján...

A dörrenésre befutottak a mel-
lette lakók, orvost, mentőt hívtak
és a szerelmes fiatalembert be-
szállították az aradmegyei köz-
kórházba. Sürgőnyileg értesítették
még édesatyját, Atanasiu Con-
stantint, a bucaresti Banca Natio-
nala főtisztviselőjét. Az öngyilkos
fiatalember állapota igen súlyos.

SZÍNHÁZOK MŰVÉSZET

* Jósika Mici, ez a nagyszerű drá-
mai művész játsza vasárnap este
Vajda Ernőnek a „Déliab“ című
vígjátékában a fő női szerepet. Kivüle
fellépnek még a bucsuzó Sorr Jenőn
kívül Győző Alfréd, Lóránt Erzs,
Tibor Lóri, Lisztayné és Herold Ede.

* Nagyszerű premier a budapesti
Renaissance színházban Budapest-
ről táviratozzák: A Renaissance
színházban tegnap mutatták be Zá-
gon István három felvonásos vígjáté-
kát a „Mariká“-t. A darab és az elő-
adás nagy sikert aratott.

* Cotrusné-Szántó Erzs, ez a ki-
váló és nagytehetségű zongoramű-
vész nő november 28-án szombaton
este 9 órai kezdettel tartja egyetlen

hangversenyét az aradi Kulturpalota
nagytermében. Cotrus Erzs műso-
rán Wagner, Liszt, Enescu, Rubin-
stein, Sibianu, Wieniawski, Glafunov,
Fibich legjobb alkotásai szerepelnek.
Jegyek a Diecezanánál, a Lőbl hir-
lapirodában és hétfőtől a színház
pénztáránál.

* Bartók Béla sikere. Budapestről
táviratozzák: A prágai filharmonia-
kusok mai második koncertjükön
Bartók Béla táncsvitjét adták elő,
amelyet a közönség viharos óváció-
jára meg kellett ismételnök. A jelen
volt Bartókot a közönség és a zene-
kar tagjai lelkesen ünnepelték.

Magyar miniszterek Genfben.

Budapestről táviratozzák: A Né-
pszövetség december elején kezdő-
dő ülészakára a magyar kormány
képviselőtében gróf Bethlen István
miniszterelnök és Bud János pénz-
ügyminiszter november 28-án
utaznak el. Az ülésen először
Ausztria problémája, aztután ma-
gyar ügyek szerepelnek. Magyar-
ország 30 millió aranykoronás
újabberuházási hitelre kér felha-
talmazást. Kétségtelennek tartják,
hogy a Népszövetség engedélyez-
ni fogja azt, sőt már kilátásba is
helyezték az engedélyezést.

Olcsóbb marad a hus.

A próbavágás igazolta a husárak
leszállítását.

(Saját tudósítónktól.) A váro-
si tanács néhány héttel ezelőtt a
marhahus árát 34-ről 32-re, 36-ról
34 lejre szállította le azzal az in-
dokolással, hogy az élőmarha ára
erősen esett. A mézárások ha-
tározat ellen panasszal fordultak
a miniszterhez, akinek megbízásá-
ból Peter Julián közigazgatási ve-
zérfelügyelő meghallgatta a mé-
zárások panaszát és arra hívta
fel a főpolgármestert, hogy pró-
bavágással igyekezzék a város
megállapítani, vajjon jogos-e a
mészárások panaszja a husárak
leszállítása ellen.

Ma délelőtt tartotta meg a vá-
ros a próbavágást a közvágóhi-
don, ahol ugy a város megbizot-
tai, mint a katonaság és a mézár-
ások képviselői is jelen voltak.
A város két elsőrangú szarvas-
marhát vágatott le. A pontos szá-
mitásokból kiderült, hogy egy kí-
logramm hus az összes rezsi-
költségek beleszámításával sem
kerül többé kilónként 28—30 lej-
nél és így semmiképpen sem in-
dokolt, hogy a város által erre
a hónapra megállapított husárakat
fölemeljék. A város természetesen
nem akar hasznot húzni a próba-
vágásból és ezért a ma levágott
két marha husát a Piata Catedra-
lei (Thököly-téri) városi bódében
szombaton reggel hét órától kezd-
ve kilónként 28—30 lejes áron
mérték ki. Természetesen a mé-
zárásokban a 32—34 lejre le-
szállított husárak továbbra is ér-
vényben maradnak.

Az „ARADI KOZLONY“

40 éves fényes pályafutását az
előfizetők és hirdetőik hatalmas
táborá kíséri. A közönség ra-
gaszkodását az bizonyítja leg-
jobban, hogy sokan vannak kö-
zöttük, akik az első számtól
kezdve előfizetői és hirdetői az
„Aradi Közlöny“-nek.

SPORT.

O Vasárnapi sportprogramm Aradon. A vasárnapi sportprogramm izgalmas mérkőzéseket ígér, mivel a második mérkőzést játszó ATE—AMTE csapatainak találkozása az eddig vezető AAC multheti veresége folytán döntő hatással lesz az őszi bajnoki lista állására. Ha az AMTE győz, ami valószínű, biztos bajnoknak tekinthető, ha az ATE lesz a szerencsés nyertő, a bajnokság az AAC és az ATE csapatai között fog eldőlni. Eldöntetlen eredmény esetén az AAC fog jobb goalarányával a bajnoki lista élére kerülni. A mérkőzés a CFR-pályán lesz fél 4 órai kezdettel. A mérkőzést Vajtanu Titus vezeti. **Határbírók:** Pálffy, Crisnic. **Fél két óraker:** AC-Jiul—Gloria-CFR. **Bíró:** Oravetz. A mérkőzés kiemelttel teljesen nyílt. **Délelőtt 9 óraker:** Gloria-CFR ifj.—AMTE ifj. **Bíró:** Pálffy. **Fél 11 óraker:** ATE II.—AMTE II. **Szöv. díj. Bíró:** Crisnic. **Határbírók:** Traiconi. **Voința-pálya:** **Délelőtt 10 óraker:** ATE ifj.—Voința ifj. **Bíró:** Matusz. **Délután fél két óraker:** Unirea—Voința komb. **Bíró:** Gál. **Három óraker:** Banatul—Voința. **Bíró:** Pálincás. **Határbíró:** Gál.

O Az aradi sporttelepek rendjéről. Kaptuk a következő levelet: 'Az Aradi Közlöny november 20-i számában megjelent „Teremtünk rendet az aradi sporttelepeken” című cikkére levon szabád az alábbiakban válaszolnom; Szerintem téves a cikk írójának az a felfogása, hogy a mérkőzés biztos favoritjaként induló AAC a küzdelmet azért veszítette el, mivel a közönség egyrésze fegyelmezetlen magatartásával demoralizálta a játékosokat és a bírót. A hiba, illetve a vereség oka nem a közönség esetleges demoralizálásában keresendő. Az összes egyesületeknek jól figyelniük kellene vésniök, hogy elsősorban a csapataik keretén belül uralkodjon rend és fegyelmelem, másodsorban ne induljon a csapata — még ha a legrozásabb rerrének is vannak kilátásban — önteltlen, elbizakodottsággal a küzdelembe. Végtelen hiba az ellenfél lebecsülése, mint a példa is mutatta. Ami pedig a nagyközönséget illeti — véletlenül — ez alkalommal úgy a bírónál, mint a játékosokkal szemben ezaliden viselkedett. Reprodukálhatatlan kifejezések, valamint „Pifj bíró”, „Marha”, „Disznó”, „Kiallítani” stb. kiszólások nem hangzottak el, ilvennek nem is vehető a közönségnek a Gloria felé irányuló biztatása, amely lelkesítés — úgy gondolom — minden izgalmasabb mérkőzésen meg van, nemcsak nálunk Aradon, de a nagy világvárosokban is. A csapatok biztatását pedig még a szövetség sem tilthatja meg a közönségnek, mert fetszénnyilvánítás és buzdítás kifejezésére joga van minden — a maras beléptidiját befizető — egyéneknek. Egy másik sportbarát.

Volt aradi rendőrüsztblől bolgárkerítész.

Vida Vilmos lemondott budapesti rendőrfelügyelői állásáról és kertgazdaságot létesített.

(Saját tudósítónktól.) Az aradiak előtt jólismert Vida Vilmos volt aradi rendőrfelügyelő, akinek érdekes pályaváltoztatásáról kaptunk hírt. Vida Vilmos, — mint ismeretes — hosszú éveken át az aradi rendőrség felügyelője és legénységi parancsnoka volt. Sokan ismerték, sokan szerették ezt a kemény, „stramm”-rendőrüsztblőt Aradon, aki valósággal élt-halt hivataláért. Az impérium átvételekor többi rendőrüsztblőtársával együtt megtagadta az eskü letételét és Magyarországra ment. Vidát, aki hamarosan főfelügyelővé avanszált, rövid budapesti tartózkodás után Green Nándor szombathelyi kerületi főkapitány mellé helyezték titkárként. Amikor aztán Green Nándor hirtelen

meghalt, Vida visszatért Budapestre, a pestvidéki kerületi rendőrkapitánysághoz, mint főfelügyelő. A kemény és megfeszített munka tnyglátszik őt is kifárasztotta, mert a főfelügyelő nemrégiben elhatározta, hogy bucsút mond a rendőri pályának és a polgári életbe vonul be. A rendőrségtől körülbelül 200 millió korona végkielégítést kapott és ebből a pénzből kisebb birtokot bérelt közvetlen Budapest mellett. Itt bolgár kertészet rendezett be és most betörök, tolvajok, vagy gyilkosok helyett kerti vetemények között tölti el életét és maga is derekasan kivesszi a részét a munkából, szorgalmasan öntözgetve, kapálgatva a zöldségeket és burgonyapalántákat.

Harmincnyolc milliárd az új költségvetés

Románia az aranystandard felé törekszik.

(Bucuresi, nov. 20.) Lalescu Traian, a költségvetési javaslat előadója tegnap ismertette a sajtó képviselői előtt az új költségvetést, amely a CFR költségvetésével együtt harmincnyolc és félmilliárdot tesz ki. Lalescu szerint a tendencia az aranyköltségvetés felé irányult és azt hiszi, hogy a jelenlegi kormány célszerű pénzügyi politikájával, legfeljebb két év alatt Románia ötven milliárdos

költségvetést fog elérni. A tavalyi költségvetéshez képest az idén hét milliárdnál nagyobb a kiadások összege, amelyre a posta, vasut, jövedékek, egyenes- és közvetett adók jövedelmeinek növekedése fogja a fedezetet nyújtani. A költségvetés két milliárd lejt fordít a tisztviselői fizetések javítására. Lalescu azt hiszi, hogy jövőre már négy milliárdot fordíthatnak erre a célra.

Megcsendült a lélekharang a jazz fölött.

A néger ritmus lassan kimegy a divatból. — Új operette-színház nyílik Bécsben Strauss Oszkár új műveivel. — Beszélgetés a komponistával.

(Bécs, nov. 20.) A szezon eleje óta minden este zsufolt ház előtt játszó Berlinben Strauss Oszkár legújabb operettjét, a „Terézina” a németek nagy primadonnájával, Massary Fritziivel a címszerepben. A „Terézina” nagy sikere szalnta a berlini színházat, amely bemutatatta, akárcsak tavaly, illetőleg két év előtt Bécsben a „Marica grófnő” a Theater an der Wient és most a „Paganini” a Johann Strauss-Theatert.

A tavaly összeomlott Ronachert, Bécs híres varietéjét Preger Miksa, a budapesti származású impresszárió több évre kibérelte és operette-színházzá alakította át. A mai viszonyok között igen kockázatos vállalkozás, de Preger megszerezte új színháza számára Berlin nagy slágerét, a „Terézina” és valószínűleg evvel nyitja meg az átépítés befejezése után színházat, ugyancsak Massaryval a címszerepben.

A diadalmas komponista, Strauss Oszkár, aki az összeomlás óta állandóan Berlinben él, néhány nap előtt Bécsbe jött, hogy meg tárgyalja a „Terézina” bécsi bemutatójának részleteit. Fél Leó halálával a Lehár Ferenc—Kálmán Imre—Strauss Oszkár együttes képezi az operett szent háromságát. Strauss Oszkár már évtizedek óta a legnagyobbak és legnépszerűbbek közé tartozik. Zenei szempontból munkái talán nem olyan maradandó értékűek, mint a két magyar operette-fejedelem, Lehár Ferenc és Kálmán Imre mű-

komoly opera-műfajból lendült át a könnyebb operettebe. Kálmán pedig azelőtt a budapesti zeneakadémia komoly szimfóniákkal foglalkozott, míg Strauss karrierje egy fiistős kabaré zongorája mellett kezdődött. Strauss nagyobb koncessziókat szokott tenni a tömegizlésnek, azonban Lehár és Kálmán mellett ma kétségbevonhatatlannal ő a legdiadalmasabb operette-komponista. Ki ne emlékezne a háború előtti boldog esztendőkhöz játszott „Varázskeringő”re, a könnyed, pajkos melódiákra. — Egész Európa és Amerika a „Piccolo piccolo csir-csir-csiri” dalolta. Második nagy sikere a „Csokoládékatoná” volt. Az utóbbi években a „Kleopatra gyöngyei” című operette járta be óriási sikerrel az egész világot. A berlini publikum és a sajtó szerint azonban legújabb munkája, a „Terézina” ezeket a világsikeret is túlszárnyalja.

Lehár Ferenc „Paganini”-je után tehát ismét szenzációs operette-bemutatója lesz Bécsnek.

Strauss Oszkár, aki a legszerényebb emberek közé tartozik, nem beszél szívesen önmagáról. Nagy fáradtsággal mégis rá lehet bírni, hogy nyilatkozzék. Mindenekelőtt a modern muzsikáról, a jazz-ről beszél:

— Azt hiszem, hogy a jazz karrierje csakhamar befejeződik. Ma még hat, mivel az exotikum varázsával rendelkezik. Végül is azonban csak az a muzsika lehet maradandó, amely valóban a nép-

ből, kívülről jön. Talán az is igazolja véleményemet, hogy az amerikai Schubert-cégtől felszólítást kaptam, írjak két-három operettet Amerika számára a régi modorban, tehát mintegy a néger ritmus ellensúlyozásaként. Ugy látszik, hogy a tengeren túl is megunták már a jazzt. A Schubert-cég egy csomó amerikai szövegkönyvet küldött és ezekből választom most ki legközelebbi munkám librettót.

Szóba kerülnek Strauss régi operettjei, amelyeknek úgy szövege, mint zenéje parodisztikusak voltak. Ma már nem gondol arra, hogy parodisztikus operetteket írjon.

— Már emlegetek azok az idők, amondja, amikor az ilyesm. iránt érzelke volt a tömegnek. Offenbach idejében mindenki tudta, hogy Melbaus tulajdonképpen III. Napoleon és így tovább. Vagyis a librettó inkább a jelen, mint a múlt paródiája volt. Ma azonban igen nehéz ilyen szövegkönyvet találni. A jelen publikuma az operetteben szeretni konfliktust és slágerket kíván. A kritikusok viszont az ellenkezőt. Valóban nem könnyű dolog ma operette-komponistának lenni. (Sz. P.)

MEZLO MŰVESEI

Pataký Sándor képfiallítása.

Kilencvennégy aquarell — tavaszi, nyári, és őszi hangulatok klorált lerögztítése: haragos domok, lágyan hajló lankák, komor sziklák, meleg mezők, alkonyi cserjék, fa, víz, felhő, kövek — kilencvennégy finom szín-költemény három évszaktól. Hogy figurák, — emberek, ökrök, barányok — főle borul a május délelőtt ragyogása, hogy az alkonyi, lila színek két legelésző telenei emelnek ki az előtérben — mind csak azt igazolja, hogy Pataký Sándor szín-költészet a természet után való rajongás szerelmes ödait örökíti meg. Pataký Sándor már régen fölért a csúcshoz és mégis most feljebb fokozta művész nagyságát. Kereste, akarta a figurákat. Beosztotta a vonalak és színek közé azokat, mozgást, erő rögzített le velük, amivel új hatásokat, új felépítést, szinte egészen új színkeverést oldott meg. És bármilyen pozitívum adott az alakjainak, azokat úgy helyezte el, hogy csak fokozta, emelte velük a figura és a tér közötti összehatást. Pataký Sándor csak a komponizációban impresszionista, a telvázolásnál már új utak keresése közben áll meg egy pillanatra és amit egyült ad: egyfajta önmagából adja. Képei közül, amelyek mind jók és egyformán lebilincselnek, nehéz kiragadni a művész reprezentatív alkotásait. Leghatalmasabb alkotása a „Szitáló asszony”. Ebben jut a legközvetlenebb érvényre művészetének kontrasztokban gazdag elképzelése. „Állnak a kékék”, „Sárga felhők”, „Páris reggel”, „Körösmente”, „Sulykolás”, „Letűnő napfényben”, a „Butesdi hegy” esti megvilágításban. Másan ködös színek mind megannyi elfesett fenséges jelenet a Természet meleg lelkéből. Figurás képei közül nagyon megragadnak: a „Juhvász”, „Suhók”, „Diaci nap Köröshágyán”

MOULIN ROUGE
SZELLEME
fantasztikus
filmjáték
ma utoljára az aradi
Apollóban

„Brádi nép”. „Kenderáztató” és a „Cigánycsoport”. Pataky Sándor képkiallítását a saját műtermében (Bohus-palota, volt Rubletzky-műteremben) rendezte és a kiállítást megtekinteni szándékozóknek felvonó áll rendelkezésükre. (p. a.)

H I R E K.

— Szombaton hajnalban érkezik a trónörökös Aradra. Az aradmegyei prefektúra ma távirati értesítést kapott, hogy szombaton reggel 5 óra 40 perckor fut be Arad állomására az a kílönvonat, amely Károly trónörökös, György görög exkirályt és Vaitoianu Artur közlekedésügyi minisztert, valamint előkelő kíséretüket hozza magával. A trónörökös és társasága Székudvar környékén, a miniszter pedig Kisjenő környékén fog vadászni. A magas vendégek külön vonatikkal folytatják Aradról utjukat céljuk felé.

— Nincs munkaszünet szombaton. Az aradi rendőrprefektúra közlése szerint a holnapi, szombati egyházi ünnepen nincs munkaszünet, az állami és városi hivatalok sem tartanak munkaszünetet, ugyszintén az üzletek nyitva tarthatók és az üzemek is egész napon át dolgozathatnak. E rendelkezés következtében az Aradi Közlöny legközelebbi száma vasárnap reggel a rendes időben megjelenik.

— Karácsonyra a legdrágább áru- és művészi portré felvételek Nagy Géza műtermében készülnek Arad, Bulv. Reg. Maria 8., földszint, mezeházzal szemben.

— Hazatértek a prágai konferencia küldöttei. Bucurestiből jelentik: A prágai konferencia résztvevői ma visszatértek az országba és megjelentek Bratianu Ionel miniszterelnök-nél, hogy beszámoljanak a konferencia lefolyásáról. Valószínű, hogy ez a kérdés szöbakerül a minisztertanácson is.

— Bonyolódik a lenyei kormányválság. Varsóból jelentik: Rataj, parlamenti elnök ma visszaadta megbízatását. Azt ajánlotta a köztársasági elnöknek, hogy újabb Skrzinskyt kérje fel a kormányalakításra.

— Viszály a nemzeti pártban. Bucurestiből jelentik: Jorsa és Stelian Popescu között tegnap nagy incidensre került a sor, amelyből skandalum keletkezett. Politikai körökben biztosra veszik, hogy Stelian Popescu kilép a pártból.

— Kirabolták a timisoarai vonatot. Az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek Domasnia és Cornesti állomások között megdézsmálták a Timisoara felől menő személyvonat postáját. A rablók, akik közül három valószínűleg Domasnia állomáson szállt fel a vonatra, menetközben a kocsi tetején keresztül közéiltették meg a postakocsit, ahonnan a lépcsőkön lejutva, a nyitott kocsiajtón keresztül revolverrel szegtek a szokatlanul teljesítő mozgópósta. A megrémült alkisztnak nem volt ideje védekezésre, mire a rablók benyomultak a postakocsiba, ahonnan több nagyobb összegű pénzeslevelet és értékes árukkal telt csomagokat a vasútirokba dobáltak, majd nem messze Cornesti állomástól leugrottak a robogó vonatról. A rablók távozása után a mozgópósta magához tért és megrántotta a vészféket, mire a vonat megállt, azonban a rablók nem nyomonvesztették.

— Könyvtömög kiadás Kér-

Averescu bejelenti kormányralépését.

(Bucuresti, nov. 20.) Holnap kezdődik a néppárt kongresszusa, amely három napig tart. Averescu tábornok ez alkalommal be fogja

jelenteni, hogy ha hatakorra jut — amit biztosra vesz — a liberális kormány összes törvényeit revízió alá fogja venni.

Izgalmak a magyar királykérdés körül.

Kormánynyilatkozat szerint Albrecht főherceg nem aspirál a magyar trónra.

(Budapest, november 20.) A legutóbbi napokban ismét szönyegre került Magyarország királykérdése és az ezt a régóta nyugvó témát különösen komplikálta Albrecht királvi herceg legutóbbi szereplése, amelyről mai számunkban teljes részletességgel írtunk. Ma a kérdéssel kapcsolatban Gömbös Gyula, a fajvédők vezető nyilatkozik és a kormány is adott ki erre vonatkozóan egy félhivatalos közleményt. Gömbös a fajvédők politikai vacsoráján beszélt és kijelentette, hogy Albrecht beszédét csak a liberális lapok értelmezték úgy, hogy a herceg aspirál a magyar trónra, mert csak őket akarnak venni a magyar keresztény társadalom testébe.

— Megcáfoltam azt a hírt is, hogy Frigyes Vilmos porosz és Rupprecht hajú trónörökös a mondseei találkozón a magyar trón dolgában megállapodtak volna Albrechtel. Már csak azért sem, mert ez a találkozás meg sem történt. A fajvédők nem bontják ki egyelőre a szabad királyválasztás zászlaját, mert a kérdést

még nem tartják aktuálisnak.

A kormány félhivatalos közleménye szerint a kormány nem tartja szükségesnek, hogy a kérdéssel foglalkozzék, mert Albrecht főherceg távol áll a szándéktól és a mozgalmától, amelyet nevéhez fűznek. Albrecht nevével bizonyos körök visszaélnék, de az biztos, hogy ő nem aspirál a trónra. Az az állítás, hogy a kormány tud ezekről a tervekről, a nyilatkozat előbbi részeivel már meg van cáfolva.

A baloldali pártok a királykérdést tökéletesen tisztázatlan akarják és ezért kormánynyilatkozatot próbálnak kiprovokáltatni. Interpellációt jegyeztek be Hegymegi Kiss Pálkal, aki az interpellációs naplóba a következőket jegyezte be: — Interpelláció az Albrecht propaganda miatt az összkormányhoz, különösen a Kultusz és a népiéleti miniszterhez. Ugyanis Albrecht székfoglalóján a kormány tagjai közül gróf Klebelsberg Kunó és dr. Vass József voltak jelen, míg a kormány többi tagjai csak az esti banketten jelentek meg.

— Feketenap a berlini tőzsdén. Berlinből táviratozzák: Tegnap fekete napja volt a tőzsdének. Több erős bankcég ingott meg, köztük a „Labond Stiehl” is. A helyzet olyan, hogy hamarosan sok fizetésképtelenséget lehet várni. Valószínű, hogy a Rohwald hajógyár is kénytelen lesz fizetésképtelenséget jelenteni, mert a részvények tegnap 46-ról 13-ra zuhantak le. Kedvezőtlen hírek keringenek a szászországi szerszámgyárról is, de a bányáértékek és bankpapirok piacán egyaránt rohamos volt az áresés. A vezető részvények is négy-öt százalékos veszítettek értékükből.

— Figyelmeztetés az aradi kereskedőkhöz és hirdetőkhöz. Az aradi napilapok kiadóhivatalai felhívják a kereskedők és a hirdetők figyelmét arra, hogy egyesek soha meg nem jelenő lapokra, könyvekre, folyóiratokra gyűjtnek hirdetéseket, míttal egy részük kárt okoznak a hirdetőknél, másrészt pedig diszkreditálják a tisztességes sajtó preesztízt. Az utóbbi időben számos ilyen természetű viszály történt. Az aradi napilapok nyomatókora felhívják a hirdetők figyelmét, jól nézzék meg, kinek és milyen lapra adnak fel hirdetést és soha ne fizessék ki előre a még meg nem jelent hirdetést, mert ez egyáltalán nem szokásos.

— Repülés Párisból Teheránra. Bucurestiből jelentik: Coste francia repülő páris—teherani útjában tegnap Bucurestibe érkezett.

Jön! Jön!
Biro Lajos és Lengyel Menyhért
színműve

A Cárná. — Pola Negyivel

— Tíz a bucuresti katonai tődőszanatóriumában. Bucurestiből jelentik: A katonai tődőbeteg-szanatóriumban tegnap tíz ütött ki. Egy baraksor teljesen leégett. A főépületet a tüzoltóság sikertelenül megmenteni.

— Megmérgezett aradi asszony. Megrendítő módon vetett véget életének Nagy Jánosné munkásszony, aki Aradon Sfr. Orient 68. szám alatt lakik. A szegény asszony, aki már régebb óta gyógyíthatatlan betegségekben szenved, orvosi rendeletre morfiumot szedett. Az elmúlt napon Nagy Jánosné ismét kínos fájdalmak voltak és a beteg az előző szerint 20 cseppel vett be. Ez a dózis azonban nem csillapította a beteg fájdalmát, mire az asszony a mezejteli orvosi vizsgálat szerint mintegy 30 centigramm morfiummal igyekezett segíteni magát. Az asszony a nagyobb mennyiségű morfiumtól eszméletlenül a földhöz esett és a rövidesen bekövetkezett szívbemlás halálát okozta. A megjelölt vizsgálat megállapította, hogy a halál a beteg orvázatlansága következtében állt be és a temetésre megadta az engedélyt.

— Köhövés, rekedtség, hirtelen legyobb a valódi RETHY-féle pemetefücskorka. Mindenképp kapható.

— Beléhalt a verésbe egy kis diák. Cluj-Kolozsvárról jelentik: A slatinai kórházban az elmúlt napon meghalt Marin Miklós másodikos polgárista fiú. Marin mindössze két napig volt beteg s az ottani internátus kérésére vették fel a kórházba, miha az orvos szemlét különösebb tünetet nem észlelt a betegben. A gyermek váratlan és értelmetlen halála azonban gyanút keltett s a megérteit boncolás szerint megállapították, hogy Marin ütések következtében súlyos belső sérüléseket szenvedett és ez okozta halálát. A kiballigott tanak vallomása szerint az iskola igazgatója, Gogol Mihály az elmúlt héten súlyosan bántalmazta a kis diákot és a halál valószínűleg ennek következtében állt be.

— V. Ulrich Géza festőművész ma, szombaton nyitja meg képkiallítását az aradi Kulturpalotában.

— Műhánzsi tanfolyamot rendez a Bourne & Co. cég e hó 23-ától kezdve az „Orfeonatul Regina Maria” (Árvaház) Vicentiu Babes (Kle E.) utca 11-13. alatt levő épületének egyik külön termében, ahol négy héten keresztül tanítatja saját vevőit a tőle vásárolt „Singer” varrógépeken teljesen díjmentesen a műhánzsi és pedágógusok. Ajour, mosogató, cakk, mártó, richelieu, hűl, szárító, stb. műhánzsi. Jelentkezéseket elfogad a cég Arad, Bul. Regele Ferdinand (József fi.-ut) 17. alatti üzletében.

— A Rénes Újság gyermekszínpadversenye december 1-én kezdődik. Az első számban való közlés végett november 23-ig, hétfőig fogad el fényképeket a szerkesztőség (Arad, Bul. Regina Maria 18.) A 23-án után beküldött fényképek már csak a későbbi számban lesznek közzéadva.

— Egy Gyfissa Briesli növendék, hogy Wienből hazakereszt és folytatja tornakurzusait.

Jön! Jön!
Biro Lajos és Lengyel Menyhért
színműve

A Cárná. — Pola Negyivel

— Elkázott asszony. Hubert József aradi téglagyáros kocsiával elütötte Marcu Jánosné aradi munkásnőt, akit súlyos sérüléseivel azonnal a kórházba szállítottak. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— „Tornász-bál” december 12-én az aradi Központi szálló nagytermében. A tagok felkértek, hogy a meghívandók címeit Bauer Gyula, Mánya Demeter és Reismann Pál (Orient divatüzlet) uszak, üzletében leadni szíveskedjenek.

— Az Erdélyi Plet legújabb számanak főbb közleményei: Nem mind Syracus, aki fénylik: Biróság elé a sajtókalózkodók; Befejezéshez közeledik a lábszűrésverseny; Egy nyulacska utazása, amíg a tanár ur asztalára kerül; A negyvenéves Aradi Közlöny (Köszöntő egy magyar lap jubileumára); Eltemettük az akác-fákat; Harmincötévi szolgálat jutalma; Cotrusné-Szántó Erzsébet hangversenye.

Jön! Jön!
Bíró Lajos és Lengyel Menyhér
színműve

A Cárno. -- Pola Negri-vel

— Meghívás. Az aradi vendéglők, kávéházok és korcsmárosok szombath délután négy órakor az ipartestület klubjában nagyfontosságú gyűlést tartanak, amelyre az összes érdekeltek ezúton azzal hívatnak meg, hogy a gyűlésen feltétlenül jelenjenek meg.

— Csenyery Duci és a pezsgő-üveg-jelmez; Egy zseniális szép asszonyról; Nincsenek már gyerekek; Modern fülemüle-pör; Emberi fenevadak; Apai intelmek; Titokzatos orosz ellenforradalmi alakulatok; Vidám esetek; Keresztretjérvény; stb. az „Aradi Kurir” ma megjelent számának főbb közleményei.

— Tengerészek tragédiája. Hálifaxból jelentik: Borzalmas tragédia történt néhány nappal ezelőtt az amerikai partok közelében. Az amerikai partvidékre vigyázó „Orrel” hajó kilenc altisztje és néhány matróza egy kisebb csónakon a hajókat vizsgálták. Amikor a saját hajójuk felé indultak, vihar támadt és a magasra csapó hullámok felfordították a csónakot. A segélykérő kiáltások házbavalók voltak, mert a beállott sötétség miatt nem lehetett a tengerészek segítségére sietni és így mindnyájan a vízbe fulltak.

Új kommunista-összeesküvések Erdélyben

Bolsevista futárokat tartóztattak le Brassóban és Vásárhelyen.

(Bucuresi, november 20.) A Dimineata brassói tudósítás alapján azt írja, hogy Erdélyben újabb nagyszabású kommunista összeesküvést fedeztek fel. Az első nyom Brassóban került a rendőrség kezébe. Ott ugyanis letartóztattak egy Rosenfeld Ernő nevű kurirt, aki több csomagban kommunista manifesztációkat akart szállítani a környékre. Rosenfeld a szombati szervezet megbízottja volt, ahol a nyomtatványlerakásokat tartották és az volt a feladata, hogy ezeket elhelyezze Fogaras, Brassó, Szeged és Tarna-Mare-megyékben. Rosenfeld a csomagokat a brassói ábraművész-csomagraktárban helyezte el. Néhány nappal ezelőtt egy Talpos nevű futár is több nyomtatványt hozott Brassóba.

A vizsgálatot ezután kiterjeszt-

tették a többi erdélyi megyére is. A hatóságok értesültek, hogy egy Fekete Mihály nevű marosvásárhelyi egyénnek összeköttetése van a szombati szervezettel és egy rendőrspektör utazott Vásárhelyre, hogy leleplezze Feketét a Foresta gyárában találta meg, ahol mint munkás van alkalmazva. Mikor Fekete a gyárirodába akart menni, a rendőrséget le akarta tartóztatni. Fekete azonban kést rántott és kétszer az inspektorra sujtott, aki a földre esett. Fekete pedig elmenekült. A vállalat kapusa is el akarta fogni Feketét, ez azonban a földhöz vágta a kapust és tovább menekült. Néhány óra múlva értesültek, hogy Fekete átlépett a Maroson és elmenekült. A Marosvölgyben Feketének volt egy Sipsitz nevű kurirja, ezt letartóztatta a rendőrség.

Jubilál az autó.

Hogyan született meg az első motoros gépkocsi. — A világhírű találmány negyvenéves évfordulója.

(Saját tudósítónktól.) Most negyvenévesét ünnepeli annak, hogy Benz Károly dr., a róla elnevezett motor feltalálója megteremtette az első benzinnel motoros autót. Ez az autó még most is megvan és kegyelettel őrzik a Benz-féle gyár egy külön helyiségében sőt a jubileum alkalmából egy napra reaktiválták. Maga a feltaláló ült a kormánykeréknel és az ünneplő sokaság éljenző sori között rohogott vele végig az utcákon. A 80 éves Benz dr. tisztelőinek sürgetésére megírta, jobban mondva tollba mondta vejeinek életrajzát, amely „Benz Károly, egy német feltaláló életpályája” címen meg is jelent a könyvpiacra. A könyvnek legérdekesebb, kulturtörténelmi szempontból fontos passzusa az, amelyben elmondja az első benzinautó megszületését.

„1884-85. — Írja a motorokcsi születési esztendeje. 1885-ben vált valóra életem álma. A gondolat világából kiemelve és a valóság világába helyezve, ott állt az autó egy szép napon a gyár udvarán. Ez volt a technika legfiatalabb gyermeke. Munkások, asszonyok, gyermekek álltak körül a csecsemőt s közöttük ott álltam én, a papa, ahogy a munkások ma gyök közt neveztek. Izgatottan figyelt fel mindenki, mintha csak a

világ legnagyobb színháza függönyének felgördülését várták volna. Megfordítottam a lendítő kereket, hogy életet lehelyezek a gyermekbe. A gyermek eszmélni kezd és recsegve, ropogva, életjelet ad magáról. Most következett a „Jár a baba, jár!” A próba sikerült, a baba megindult. Sokszor megállt, makrancoskodott, vagy pedig rosszkedve nekiszaladt a gyár köfalának. A papának azonban jó nevelési módszere volt, elhatározta, hogy előbb a gyermekszobában próbálja ki, azután viszi csak ki sétálni az utcára. Szerencsére azonban az apa nemcsak jó nevelő, hanem jó orvos is volt, mert a fiatal fickó többféle gyermekbetegségben szenvedett. Először tehát többféle operációt kellett rajta végrehajtani. Ezek után a gyermek kiszaladt az utcára s közben vígan kiáltotta: Töff, töff, töff! Az emberek csodálkozva álltak meg az uccán, s azt kérdezték magukban:

— Micsoda boszorkányság történt itt? Egy kocsi rohog el mellettünk ló nélkül?

A kormányos pedig büszkén néz az emberekre és királyhoz illő méltósággal fogadja köszöntésüket. Nemsokára azonban elkövetkezett a végzet, megtörtént az első defektus. Az emberek gúnyosan kezdtek nevetni és a leg-

furcsább megjegyzések jutnak a füleimbe:

— Játékszer ez a kocsi, nem egyéb!

— Mi az ördögnek az ilyen dübörgő masinakocsi, mikor elég ló van a világon! — Kár ezért? Benzért, ezért az örök dologért tönkreteszi magát!

Mindez engem nem riasztott el és bár a defektusok sokszor megismétlődtek, nemsokára már egy kilométert tudtam megtenni fennakadás nélkül, néhány hónap múlva pedig már pompásan járt a kocsim. 1885. végén meggyőződtem róla, hogy gépem már túl van a kísérleti tárgy fokán és szabadalmat kértem rá. Ezt a szabadalmat 1886. január 29-én kaptam meg és ez az okirat az ujkori motorkocsik születési bizonyítványa.

MOZI.

xx A „Moulin Rouge szelleme” ma utójjára az aradi Apolló mozgószínházban. A filmben egy izgalmasan gyönyörű szerelmi történet bonyolódik le. A nagyszerű film főszereplője Sandra Milovanov. Az előadások fél 5, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Ma, szombaton utójjára vetíti az aradi Uránia a „Ház angyala” című bájos meséjű filmet. A megkapó tartalmú darab szenzációja, hogy a világ legkisebb moziszenészője, Baby Peggy játsza benne a főszerepet. Az előadások fél 5, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Az aradi Apolló vasárnapon vetíti a „Világcsaló” című kalandor filmet Bánky Vilma-vel a főszerepben.

xx Az aradi Uránia vasárnapon vetíti „Sámson, a vaskezü” című szenzációs filmet Luciano Albertino-vel a főszerepben.

— Sakkvilágbajnokból drámaíró. Berlinből jelentik: A napokban érdekes könyv kerül a könyvpiacra. A könyv címe: Az emberek története. Öt felvonásos dráma, szerzője dr. Lasker Emánuel, a világhírű sakkmeister. Laskerről még a legbizalmasabb barátai sem sejtették, hogy a sakkelemzésen kívül drámaírással is foglalkozik és épp ezért érthető feltűnést keltett a könyv. A darab nagy történetfilozófiai mű, amelyben a szerző az ősi időkől kezdve a jelenkorig mutatja be az emberiség történetét. Hír szerint Lasker hét évig dolgozott darabján. Az egyik berlini színház már tárgyalásokat kezdett a darab megvásárlása iránt.

Az aradi APOLLOBAN

holnap, vasárnaptól

Bánki Vilma-vel

a főszerepben

VILÁGCSALÓ

Szalón kalandor film egy szép asszony életéből.

A film Nizza legszebb részein játszódik le.

Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Az aradi Urániában

Sámson a vaskezü.

Nagy kalandor regény

2 részben.

I. rész holnap vasárnaptól.

Főszerepben:

Luciano Albertini.

Az előadások 3, fél 5, fél 8 és 9 órakor kezdődnek

Közgazdaság. Vasúti tárgyalások kezdődtek Aradon.

(Saját tudósítónktól.) Ma délelőtt kezdődtek meg az aradi vasutiszigetelési tárgyalások, amelyek főképpen a határterület megkönnyítésére vonatkozó rendelkezések kiadására vonatkoznak. A magyar bizottság az éjszaka folyamán érkezett Aradra és még ma délelőtt megkezdte tárgyalásait a román bizottsággal. Román részről Cristea finanszairai igazgató vezeti a tanácskozásokat, aki erélyi ember és tökéletesen beszéli a magyar nyelvet, azonban a tárgyalások német nyelven folynak. Ma az első és legfontosabb kérdést tárgyalták: a határterület megkönnyítését és a vámvizsgálat egyszerűsítését, azonban végleges megállapodásokra még nem jutottak. A tanácskozás főképpen arra vonatkozik, hogy úgy a személy-, mint a tehertargonomban megkönnyítsék meg és egyszerűsítsék a vámvizsgálatot, mert az eddigi hosszadalmas rendszer alatt a vonatok nagy késéseket szenvedtek, ami nemcsak a magánfeleknek okozott jelentős károkat, hanem a vasútnak is. A mai tanácskozás este fél nyolc órakor fejeződött be, amelyeket holnap folytatnak. A magyar bizottság tagjai vasúti kocsikban laknak és tisztelőikre ma délelőtt a pályaudvar éttermében bankett volt.

Zürichben 2.37.50, Párisban 11.70 a lej.

HEGYI VALUTAÁRAK

(November 20.) **Arad:** Dollár 221, angol font 1065, cseh korona 6.45, francia frank 9, líra 9, dinár 3.75, schilling 31, márká 52, magyar korona 325, svájci frank 42. **Pénz:** Dollár 220, angol font 1055, cseh korona 6.35, francia frank 8.50, líra 8.50, dinár 3.60, schilling 30.50, márká 51, magyar korona 330, svájci frank 41. **Külföldiek:** Newyork 222, London 1079.50, Prága 6.61.50, Páris 8.90, Milánó 8.99, Zágráb 3.99, Bécs 31.40, Amsterdam 89.70, Berlin 53.20, Budapest 318, Zürich 42.95.

ZÜRICH TŐZSDENYITÁS

(November 20.) Berlin 123.45, Amsterdam 208.70, Newyork 518.62.50, London 2513, Páris 20.57.50, Milánó 20.75, Prága 15.37.50, Budapest 0.0072.70, Belgrád 9.17.50, Bucaresti 2.37.50, Varsó 0.00077.50, Bécs 0.0073.10.

ZÜRICH TŐZSDEZÁRIAT

(November 20.) Berlin 123.50, Amsterdam 208.65, Newyork 518.75, London 2513, Páris 20.65, Milánó 20.82, Prága 15.37.50, Budapest 0.0072.50, Belgrád 9.20, Bucaresti 2.37.50, Varsó 0.00073, Bécs 0.0073.10.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRIAT

(November 20.) **Külföldiek:** Páris 8.85, London 1056, Newyork 221, Milánó 8.85, Zürich 42.60, Bécs 31.40, Prága 6.56. **Valuták:** Napoleon 810, aranymárka 51.50, leva 1.56, török líra 1.24, angol font 1060, francia frank 9.25, svájci frank 42, líra 8.85, drachma 2.90, dinár 3.80, dollár 222, lengyel márká 33, osztrák korona 31.50, magyar korona 31, szorokol 6.40.

= Készenléti vasúti konferencia. Bucurestiből jelentik: Prágai lapok jelentése szerint Bucurestiben legközelebb vasúti konferen-

ciát tartanak Lengyelország, Cseh szlovákia és Románia részvételével. A konferencia tárgyát a tranzitforgalom, közeleg a szaloniki szállítások rendezése fogja képezni. A konferencián az érdekelt államok katonai képviselői is megjelennek.

= Piaci árak. Élénk forgalom volt a mai hetipiacon. A nagy kereslet dacára, az árak tartották magukat és így csak kényvetelen változások történtek a múlt heti árakban. Mai árak: burgonya 3.50 lej, hagyma 4 lej, vaj 100—140 lej kilogrammonként. Káisarabé egy lej, tök 10 lej, tojás 2.80—3 lej darabja, zöldség 3 lej, spenót 2 lej csomója, tej 9 lej, tejfel 40 lej literenként. Gyümölcsök: alma 8—10 lej, körte 6—10 lej, dió 20—24 lej kilogrammonként. A baromfi piac árai: sovány liba 240—260 lej, sovány ruca 130—140 lej, tyúk 90—110 lej, csirke 45—60 lej párja, kővér liba 200—300 lej, kővér kacsa 120—150 lej darabja.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurát: Prefectura Județului.

BABY PEGGYI
a legkisebb mozisínésznővel
a főszerepben

Ház anyyala

ma utoljára
az aradi Uránálában

Női- és férfi **KALAPOK** minden színben és kivitelben, ugyisintén bárszöny kalapok a legújabb divat szerint készülnék, alakítottak és festettek 6527

GALLÓ GYÖRGY kalaposnál

Arad, Str. Bratianu 19.

Szombat és vasárnap
disznótörös vacsora a
"MARILLA"

Vendéglőben Arad, Str. Minervei (Dono-u.) végén. — Vegyes táltalék, párolt káposzta és fűszerezés. — Kifőző hegyaljai bor: 1 LITER 26.— LEJ. Peggel 3 óráig nyitva. Szíves pártfogást kér.
SCHWARCZ ANDOR vendéglős

Ebédülő

9989 mahagóni színben komplett, borszékkel eladó. Cím:
Paladies György asztalos
Arad, Str. Nicol Filippescu (Fiorika-u.) 14.

Vidéki városban

jól bevezetett
rövid- és kötöttárúüzlet
kedvező feltételek mellett eladó,
vagy mint társ közreműködhet.
Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 7022

Hölgyek figyelmébe!

A szezon divat-
ujdonságai
megérkeztek
az aradi

VICTORIA
Confection áruházban, Bul. Reg. Maria 24.

Oszti- és
téli kabátokban

szőnyeg és selyemruháiban
Óriási választék szőrmékben!
Külön mértékosztály!

Képkerepezéseket,

üveges munkákat legolcsóbb árak.
vállal STEIN JÓZSEF üveg- és porcelán-
kereskedő Arad, Strada Eminescu (Deak
Ferenc-utca) 13. sz.

**Gyárépületek, raktárak,
műhelyek, lakóházak
és házhelyek**

a Dörner-gyár-
ban (Fabrica „Alpha”)
Str. Sava Raicu (Görgy-u.)
végén, olcsón és kezező fi-
zetsé feltételek mellett, eladók.
Bővebbet: Victoria laképző
és a helyszínen mindennap.

Brikette kályhák részére

fa helyett a legolcsóbb égő anyagot:
öntödekokszot,
fűtőkokszot,
külföldi- és belhővel
kőszent,
kővárosszent,
ásványolajat

ajánlatok:
Alfred Löwenbach & Co.
Bekarest, Calau Vototiel No. 128.

Az előkelő világ

zeneje
a valódi angol gramofon.
A fenti védjeggyel. Vételkény-
szer nélkül megvásárolható

KATZKY-néi
Temesvár, Maroy-utca 10. No-
dora tano és művésztanárak nagy
választékban. 588

**Legszébb
karácsonyi ajándék**

egy életnagyságu
főnykupaállítás 160.— Ft.
Nagy választék tájképekben keret-
tel 100.— Ft-tól feljebb. Állandó kiállítás
Megtekinthető díjtalanul **E. BRAUN**
Arad, Calea Barazului 3. (Asztalos S-utca)

Szalagfűrész

900 m/m. nagyságu eladó.
Cím az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 6990

Occasio!

Az uri szabóság felosztása folytán visszamaradt valódi angol telikabát, felöltő és öltöny szöveteket bémulatos olcsó árakon árusítom ki

Schäffer Henrik Arad, Eulev. Regina Maria 28.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. Minden szó hirdetésre 3 lejtől kezdve... Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk.

Levelezés.

- 'BABA' jellegre levél ment 3000-tól. 7018
'BARNA 18' jellegre levél ment 3000-tól. 7019
URAK! a tél hosszú és unalmas, egyhangúságát ki rövidítendő meg néha küldött leveleivel két ismeretlen, vigkedélyű fiatal bárna nőnek...

Alkalmazás.

- FŐGÉPÉSZ. E nagy gyakoriattal bir állást változtatna sörgyár, cukorgyár, fűrészgár, ipartelep, villanytelep, vagy malomban, helyben vagy vidékre is elmegy.
MAGYARUL és románul beszélő perfekt elárúító felvétetk. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

TANULÓK fizetéssel felvétetnek - Mariik bádogosnál Arad, Bal. Regele Ferdinand 87. sz. 6986

EGYES FÜSZERESÉGÉD, ki rövidáru és italszakmában járta, önállóan is tud dolgozni, azonnal felvétetik 14 napi próbaidőre, csak komoly munkaerő jelentkezzen.

JÓLFOZÓ mindenek szakácsnő decem-ber elsejére felvétetik. Arad, Str. Eminescu 30., II. emelet, ajtó 9. Ortutay palota, Ugyanott egy jobb leány gyermek-hez is keresetik.

Vétel és eladás.

VANILLOGEN teljesen pótolja a drága vaniliát. Kapható Földes gyógyszerárban Arad. 6671

A KARÁCSONYI ÜNNEPEK ELŐTT eladni való szőnyeget, üveg, porcellán, dísz és antik tárgyait, továbbá egyes butordarabokat, fehér és asztalneműket gyorsan és előnyösen értékesítheti.

EBÉDLŐSZÖNYEG, alig használt, új állapotban eladó. Ára 16000 lei. Megtekinthető Arad, Str. Russu Siriamu 13., I. em. jobbra. 6985

HA KARÁCSONYRA OLCSÓ ÉS PRAKTIKUS ajándéktárgyat akar vásárolni, úgy forduljon bizalommal Arad, Strada Consistorului 12., I. em. jobb. 1000

PEKETE, finom új zacóöltöny olcsón eladó. Megtekinthető délelőtt Arad, Strada Seminariului 14., ajtó 3. 7021

JÓHANGU keresztúros zongora sürgősen eladó. Arad, Str. Crisan (Karolina-u.) 5. szám, ajtó 7. 7026

KIS kézikocsit megvételre keresek, ugyanott nagyobb eladó. Kézváros, Arad, Str. Eminescu 21. 15201

JÓHANGU keresztúros zongora eladó, elsőrendű karban. Megtekinthető Arad, Str. Muresiana No. 2. (Nádor.) 7025

LÁBZSÁK, szőrme kabátok, perzsaszőnyegek, régi szekrények, szalónok, őrizzoba, ebédli és hálfőberendezések. tükrök, fotelok, íróasztal, asztalnemű, függönyök, kézimunkák, dísz tárgyak, futószőnyeg, vitrin tárgyak, virágállvány, régi órák, rézagy, rézműködő stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány) ucca I. em., jobb. 1000

BZÜSTÖT, ékszer, antik butort, zongorát, teljes modern lakás berendezéseket legmagasabb árban veszünk. Vidékre utazunk. Salon Artistique Arad. 2801

NAPTÁRAK nagy választékban viszont-elárúítóknak olcsón Sándor hírlapirodában Arad. 1012

NYULAT legmagasabb napi áron minden mennyiségben vásárlók. Friedmann, Arad, Str. Popa Ioan Russu (Lujza-u.) 3. 7000

MACULATURA PAPIR 5 kigros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában. 600

Ingtalan.

SAROKHÁZ, jóforgalmu fűszerüzlettel azonnal elfogálható lakással eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6987

Uzletek.

KITÜNŐEN bevezetett Textil részletüzlethez sürgősen társ kereseték. Ajánlatok 'Garancia is elég' jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kéretik. 6979

Különféle.

TALÁLTATOTT Arad, Str. Románul (v. Zrinyi) uccában egy arany karóra. Banca Centrala aradi fiókja pénztáránál kellő igazolás mellett tulajdonosa átveheti. 7014

Minoriták szőlője

kb. 5 m. hold, azonnal beköltözhető házzal, nagy gazdasági udvarral, a kisvasuti megálló mellett, Arad, Calea Aurel Vlaicu (Neuman Samu-u.) 127-131. sz. a. eladó 7023

Ugyonkők kizárva.

200 négyszögletes telek a Str. Sava Raicu (György-uccában) 6992 50000 lejért eladó. LEITNER mérnök Arad, Piata Mihai Viteazul 10.

Női harisnya

20.-lejtől 145.- lejig! Gyönyű harisnya 115.- lejtől! Reformnadrág 88.- lejtől! Selyem szálak 185.- lejtől! Konyak 45.- lejtől! Gyermek szövetek, 1611 tritó- ingek és nadrágok, csipkék, hímzések, gombok stb. stb. rövidáruk legolcsóbb borszerzési forrása! 6098

Bogvá A. Arad, Str. Eminescu 12 (v. Daák Ferenc-u.)

Szőnyegek ebédli és őrizzobák (szalónok) részére, futószőnyegek, sezlón-takarók, függönyök, butor szövetek, ág. asztalgarnitúrák, matrac gradh LISSEM női contactió áruházában Arad, P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 2.

LIHTWITZ LIQUEURS Nem kerül le a lebe az 'Aradi Közlöny' egyes száma csak 2 lej 50 banitg, ha eldülzet!

PENZT SPÓROL, ha rehaszükségletét most szerzi be: Bőr kabát ... eddig L. 5500 most L. 4600 Szőrme dekecs eddig L. 4800 most L. 3850 Téli felöltő ... eddig L. 3500 most L. 2800 Téli-ferfi öltöny eddig L. 2500 most L. 1950 Gummi kabát ... eddig L. 960 most L. 880 Gyermek gummi kabát eddig L. 760 most L. 600 MUZSAJ-nál ARADON, a színházzal szemben.

Felköttem azt,

aki Tigris Rutyánat lakásomról Arad, Str. Numa Pompiliu (Kaszaru.) 4. sz. alól elvitte, haladéktalanul szolgáltatassa vissza, különben lopásnak minősítem és büntetését fogom kérni. 7024

NICU CONSTANTINESCU Casa Cerquala Arad.

Négy szobás urimagánház azonnal elfoglalható lakással, gazdálkodásra alkalmas, a külvárosban, nagy fedett folyosóval, 410 m²-es kerttel, esetleg kettéosztva, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. LEITNER mérnök Arad, P. Mih. Viteazul (Ferenc-L.) 10. 6993

MA, szombaton és holnap, vasárnap disznótóros vacsora a MELIS és MUNICH-féle 'KISPIPA' vendéglőben Aradon, a Fabriciei (Gyár) és Minervy (Hona) uccák sarkán. Kötűnő hegyaljai borok, Fügvelmes M-szolgálat. Reggel 3 óráig nyitva.

Ha cipőt olcsón akar venni, keresse fel Arad legelőkelőbb közönségének bevásárlási forrását: Meisel József Arad, Strada Brațianu (Weitzer J. ucca). 6975

Gyermekkecsik legfinomabb kivitelben legolcsóbban kaphatók. Mindennemű gyermekkecsi javítások. 3326

SOKKAS tolecsóbbak és finomabbak az importált francia és angol árukul az M. M. Konzervgyár Tmlsoara M. M. BEFOTTEL, M. M. JAMEI, M. M. GYÜMÖLCS-ÉS VEGYESIZEI, melyek minden nagyobb esomegeüzletben kaphatók. 4876 Képvisele: JOHANN EISZELE Arad, Str. Nicu Filipeacu (Flórián-u.) 22. Lloyd 3952

Hölgyek és masamódnók figyelmébe! Klein Simon női kalapgyári lerakata Arad, Piata A. Iancu (Szabadság-tér) 21. Hétfőn reggel nyitlik meg

Vétel kötelezettség nélkül Kérjük a hölgyközönséget, hogy győződjön meg a legdivatosabb női kalapok LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSARÓL. Városi meggyei és állami tisztviselők, valamint szervezett munkások családtagjai 10% engedményben részesülnek a kirakati árból. - NŐI FILCKALAP, ÁTALAKÍTÁS 80 LEI. Ingyen baba-kalapot kap, aki KLEIN-féle kalapot visel. 15208

Nemzetünk az Aradi Közlöny rotációs gépen, Kiadóhivatalosok: Aradi nyomdávalalal